

<div> <div>بسمه تعالی</div> <div>مرکز مدیریت حوزه های علمیه</div> <div>معاونت آموزش</div> <div>امتحانات کتبی</div> </div>			
<div> <div>امتحانات ارتقای - مرداد ۱۳۹۶</div> <div>نیم سال اول</div> </div>			
موضوع:	فقه ۱	پایه:	۴
تاریخ:	۹۶/۰۵/۱۶	ساعت:	۱۰:۳۰
<div> <div>نام کتاب: المعه الدمشقیه، از کتاب الطهاره تا الفصل الثالث فی کیفیة الصلاة</div> <div>لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)</div> </div>			

تستی

۱. لو وجد المیتیم الماء فی أثناء الصلاة علی الأصح.

ب. ۱۳۸-۹/۱

☐ ا. أتم الصلاة لو كانت نافلة ☐ ب. أتم الصلاة مطلقاً ☒ ج. تبطل الصلاة مطلقاً ☐ د. تبطل الصلاة لو كان الوقت واسعاً ☐
۲. الصلاة فی ثوب المتهم بالنجاسة الصلاة فی لباس المتهم بالغصب.

د. ۱۷۰/۱

☐ ا. باطلة بخلاف ☐ ب. تکره بخلاف ☐ ج. تحریم کما تحریم ☐ د. تکره کما تکره ☒
۳. مراد از «تسطیح القبر» در مستحبات دفن چیست؟

ج. ۱۲۸

☐ ا. رفع القبر عن وجه الأرض مقدار أربع أصابع ☐ ب. جعل البناء علی القبور ☐ ج. أن يجعل له فی ظهره سنم ☒ د. وضع اليد علی القبر مؤثرة فی التراب مفرجة الأصابع ☐
۴. کدام گزینۀ دربارهٔ ابتدای وقت نماز عصر صحیح است؟

ا. ۱۵۱

☐ ا. الفراغ من الظهر و لو تقديراً ☒ ب. الفراغ من الظهر تحقیقاً ☐ ج. زوال الشمس ☐ د. مصیر الظل الحادث بعد الزوال مثلیه ☐

تشریحی

- * (یظهر) الماء المتنجس (بزوال التغیر إن كان جاریاً أو لاقی کراً) و المراد أن غیر الجاری لابد فی طهره مع زوال التغیر من ملاقاته کراً طاهراً بعد زوال التغیر أو معه و إن كان إطلاق العبارة قد یتناول ما لیس بمراد و هو طهره مع زوال التغیر و ملاقاته الکر کیف اتفق. ۵۱/۱
۱. اشکال شارح بر عبارت مصنف چیست؟ ب. شارح چگونه این اشکال را دفع می کند؟

ا. اشکال: عبارت مصنف، به طور مطلق ملاقات با کر را به عنوان مظهر مطرح نموده در حالی که هرگونه ملاقاتی باعث تطهیر آب غیر جاری نمی شود.

ب. دو قید «کراً طاهراً» و «بعد زوال التغیر أو معه» را به کلام مصنف اضافه می کند.
 ۲. لم يذكر المصنف هنا (فی عداد النجاسات) العصير العنبي إذا غلا و اشتد و لم يذهب ثلثاه لعدم وقوفه علی دلیل يقتضی نجاسته لكن سیأتی أن ذهاب ثلثیه مطهر و هو يدل علی حکمه بتنجسه فلا عذر فی ترکه و کونه فی حکم المسکر لا يقتضی دخوله فیهِ حیث یطلق و إن دخل فی حکمه حیث یذكر.
 ۲. أ. عبارت «لكن سیأتی أن ... فلا عذر فی ترکه» اشاره به چه مطلبی دارد؟ توضیح دهید. ب. «و کونه فی حکم المسکر» در جواب چه مطلبی گفته شده است؟ بیان کنید. ۶۶/۱
 - ا. اشکال بر مصنف است؛ چون ایشان ذهاب دو سوم عصیر عنبی را مطهر قرار دارد و معنای این حرف، نجاست آن قبل از ذهاب دو سوم است. پس باید عصیر عنبی قبل از ذهاب دو سوم را در شمار نجاسات قرار می دهد.
 - ب. ممکن است کسی گمان کند که همین مقدار که عصیر عنبی را در حکم مسکرات می دانیم کافی است برای این که عصیر عنبی هم به عنوان یکی از نجاسات در ذیل مسکر باشد و نیازی نبوده که مصنف آن را به عنوان نجس جداگانه ای نام ببرد.
 - * واجب الوضوء النیة مشتملة علی الوجوب والتقرب والاستباحة مطلقاً أو الرفع حیث یمکن و المراد رفع حکم الحدث و إلّا فالحدث إذا وقع لا یرتفع.
 ۳. مقصود از «الاستباحة مطلقاً أو الرفع حیث یمکن» و تفاوت بین «رفع حکم الحدث» و «رفع الحدث» را بنویسید. ۷۶/۱
 - استباحه مطلقاً: یعنی چه وضویی باشد که حدث را برمی دارد یا وضویی که حدث را بر نمی دارد (مثل وضوی مستحاضه) لذا نیت استباحه مطلقه می نماید.
 - الرفع حیث یمکن: یعنی در جایی که وضو گیرنده رفع حدثش با وضو ممکن است (به خلاف مثل مستحاضه) نیت رفع حدث می کند.
 - رفع الحدث: یعنی حدثی را که در خارج اتفاق افتاده برداریم که چنین چیزی ممکن نیست؛ لذا رفع حکم حدث است یعنی رفع اثر حدث.

- * لو وجد الجنب بالإنزال بللاً مشتبهاً بعد الغسل و لم يستبرئ يغتسل و الصلاة السابقة على خروج البلل المذكورة صحيحة لارتفاع الحكم السابق و الخارج حدثٌ جديدٌ و إن كان قد خرج عن محلّه إلى محلٍّ آخر. ۹۳/۱
۴. جملة «لارتفاع الحكم السابق ...» را توضیح دهید.
- یعنی وقتی غسل اول را بدون استبراء انجام داد حکم جنابت از بین می‌رود بنابراین نماز او در حالت طهارت بوده، جنابت جدیدی هم که حادث نشده و این مایعی هم که بعد از نماز از او خارج شده حدث جدید به حساب می‌آید؛ و موجب بطلان نماز خوانده شده نمی‌شود.
- * يجب تغسيل كل ميت مسلم أو بحكمه. و الأولى بميراثه أولى بأحكامه. ۱۰۹-۱۱/۱
۵. أ. برای «بحکم» دو نمونه ذکر کنید. ب. مقصود از «الأولى ...» را تبیین نمایید.
- أ. طفل - مجنون - (به شرطی که مسلمان زاده باشند) - لقيط دارالاسلام - لقيط دارالكفری که در آن جا مسلمانی باشد که ممکن تولده منه - المسبى بيد المسلم (على القول بتبعيته في الاسلام).
- ب. یعنی کسانی که از میت ارث می‌برند در اولویت‌اند برای اجرای مراسم تدفین مثل غسل دادن یا تکفین وی.
- * يكره التيمم بالسبخة و الرمل و يستحب من العوالي فيمسح بيده جبهته من قصاص الشعر إلى طرف الأنف الأعلى. ۱۳۳-۵/۱
۶. معنای کلمات مشخص شده را بنویسید.
أ. السبخة:	الأرض المألحة	ب. الرمل:	ريگزار
ج. العوالي:	ما ارتفع من الأرض	د. قصاص الشعر:	رستگاه مو
- * في إدخال المصنّف صلاة الأموات في جملة الصلوات، اختيار إطلاقها عليها بطريق الحقيقة الشرعية و نفى الصلاة عمّا لا فاتحة فيها و لا طهور و الحكم بتحليلها بالتسليم ينافي الحقيقة. ۱۴۴/۱
۷. عبارت را توضیح دهید.
- مصنّف نماز میت را در مجموعه نمازهای واجب شمرده است منتهی طبق روایات، نمازی که فاتحه کتاب و طهور نداشته باشد نماز نیست و نیز خروج از نماز تنها با سلام حاصل می‌شود در حالی که در نماز میت نه فاتحه کتاب هست و نه طهور لازم است و نه این که خروج از آن به وسیله تسلیم است.
- * و تكره النافلة المبتدأة بعد صلاتي الصبح و العصر.
۸. أ. مقصود از «نافلة مبتدأ» چیست؟ ب. با این قید چه موردی را خارج می‌کنند؟ مثال بزنید. ۱۵۵/۱
- أ. التي يحدثها المصلّي تبرعاً.
- ب. احترز بها عن ذات السبب كصلاة الطواف و الاحرام و تحية المسجد و الزيارة و الحاجة و الاستخارة و الشكر
- * من شروط الصلاة ترك البكاء بالمدّ مع احتمال كونه بالقصر لأنّه البكاء مقصوراً و الشكّ في كون الوارد منه في النصّ مقصوراً أو ممدوداً و أصالة عدم المدّ معارض بأصالة صحّة الصلاة. ۱۸۶/۱
۹. أ. چه فرقی بین «بكاء» با مد و «بكا» مقصور وجود دارد؟ ب. جملة «أصالة عدم المدّ معارض بأصالة صحّة الصلاة» را توضیح دهید.
- أ. بالمدّ: ما اشتمل منه على صوت. بالقصر: مجرد خروج الدمع.
- ب. یعنی اگر کسی بگوید اصل آن است که با الف ممدود نباشد؛ زیرا مدّ یک چیز زائد و اضافه بر قصر است و اصل عدم زائد است جواب می‌دهیم از طرف دیگر هم اگر شک کنیم که در صورت ممدود بودن، نماز صحیح است یا خیر، اصل صحت نماز است پس این دو اصل با هم تعارض و تساقط می‌کنند.